

4. Чалый И. Оценка основных средств: две модели, два образа отчетности / И. Чалый // Вестник МСФО. – № 26. – 2015.

5. Соколов Я.В. Оценка по справедливой стоимости / Я.В. Соколов // Бухгалтерский учет. – 2006. – № 1. – С. 68–73.

6. Голов С. Нормативні обмеження застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 2. – С. 2–11.

Романович Л.А.

студентка,

Науковий керівник: Мулик Т.О.

кандидат економічних наук, доцент,

завідувач кафедри аналізу та статистики,

Вінницький національний аграрний університет

АНАЛІЗ ОЦІНКИ СТАНУ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

У сучасних умовах господарська діяльність будь – якого підприємства не може здійснюватись без основних засобів, які формують матеріально-технічну базу підприємства, забезпечують умови ефективної економічної діяльності. Оскільки економічна діяльність підприємств в Україні відбувається в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів, це зумовлює необхідність раціонального використання наявних у них основних засобів.

Згідно з п. 4 П (С) БО 7 основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує, щоб використовувати у виробництві або при поставці товарів, наданні послуг, здавати в оренду іншим особам або здійснювати адміністративні та соціально – культурні функції, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (чи операційного циклу, якщо він перевищує рік) [1]. Поліпшення використання основних виробничих засобів є одним із важливих напрямів підвищення ефективності виробництва. Для проведення кількісної оцінки використання основних засобів необхідно застосовувати систему показників. Для ґрунтовної аналітичної оцінки систему показників можна розділити на дві групи: часткові та узагальнюючі.

До часткових відносять: екстенсивне використання (коефіцієнти використання: планового часу, режимного часу, календарного часу, коефіцієнт змінності та інтенсивне використання (коефіцієнт інтенсивного використання, коефіцієнт машинного часу. До узагальнюючих відносять: фондovмісткість, фондovдача, рентабельність [2].

Аналізуючи основні засоби насамперед треба визначити їхню середньорічну вартість і динаміку зміни за ряд років. При цьому слід зіставляти темпи їх зміни з динамікою зростання вартості продукції або обсягів виробництва в натуральному вираженні. Останній показник повинен мати більш високі темпи зростання порівняно з основними засобами. Однак

економічні труднощі, які мають місце в нашій країні, можуть показати і зворотні тенденції.

Важливу роль становить забезпеченість основними засобами та методика аналізу їх складу і структури на прикладі господарства СТОВ «Україна» розглянемо динаміку і структуру основних засобів по підприємству засобів останні три роки в таблиці 1.

Таблиця 1

Склад і структура основних засобів по підприємству СТОВ «Україна»

№ пп	Види основних засобів	2014 р.		2015 р.		2016 р.		Відхилення +, - 2016 р.–2014 р.	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Будинки і споруди	2193	15,11	2	0,01	2	0,01	-2191	-15,10
2	Машини та обладнання	9880	68,05	13535	73,46	16575	74,88	6695	6,83
3	Транспортні засоби	245	1,69	245	1,33	805	3,64	560	1,95
4	Інструменти і прилади	262	1,80	388	2,11	404	1,83	142	0,03
5	Багаторічні насадження	10	0,07	10	0,05	10	0,05	-	-0,02
6	Малоцінні НМА	31	0,21	31	0,17	127	0,57	96	0,36
7	Тимчасові споруди	164	1,13	1066	5,79	1066	4,82	902	3,69
8	Інші НМА	1375	9,47	2789	15,14	2789	12,60	1414	3,13
9	Земельні ділянки	358	2,47	358	1,94	358	1,62	-	-0,85
10	Всього	14518	100	18424	100	22134	100	7616	-

Джерело: розроблено автором

Проаналізувавши структуру основних засобів бачимо, що загальна їх вартість становить 22134 тис. грн. у звітному році, що на 7616 тис. грн. більше ніж у 2014 році. Найвища питома вага у звітному році машин і обладнання становить 74,88%, інші необоротні активи 12,6%, тимчасові споруди 4,82%, інструменти і прилади – 1,83%, транспортні засоби – 3,64% та будинки і споруди – 0,01%.

Вивчення теоретичних положень, опублікованих праць вітчизняних і зарубіжних вчених свідчать, що аналіз основних засобів в останній час дещо ускладнився, а ряд проблем негативно впливають на процес управління виробництвом, знижуючи ефективність використання основних засобів. До кола таких проблем можна віднести: різні підходи до термінології та визначення сутності основних засобів принципів їх оцінки; проблеми вдосконалення системи амортизації; проблеми інформаційного забезпечення управління матеріально-технічною базою, що представлено на підприємстві системою обліку аналізу, проблеми у відхиленнях від запланованих показників та з об'єктивною оцінкою їх виконання проблеми розробки моделі управління та однієї методики систематичного аналізу основних засобів, проблеми у використанні ресурсів і забезпечення ефективного управління діяльністю підприємства, скептичне ставлення керівництва підприємства до

проведення аналізу засобів, проблеми аналізу ефективності використання основних засобів і можливості її прогнозування [3, с. 407].

Також з урахуванням специфічних особливостей аналізу основних засобів необхідно спрямувати на реалізацію таких шляхів підвищення ефективності використання основних засобів підприємства:

- 1) поліпшення складу, структури і стану основних засобів підприємства;
- 2) удосконалення планування, управління і організації праці;
- 3) зниження фондомісткості, підвищення фондовіддачі та продуктивності праці на підприємстві;
- 4) підвищення та розвиток матеріального та морального стимулювання праці;
- 5) впровадження комплексної механізації і автоматизації виробництва;
- 6) впровадженням у виробничий процес нової техніки, технології та інформаційних систем, що стає провідним фактором зростання продуктивності економічних систем.

Оновні засоби є головним багатством не лише підприємства, а й країни в цілому. Від процесу їх формування та використання залежить економічний ріст держави. Практика останніх років свідчить, що здійснені реформи негативно впливають на процеси використання, оновлення і відтворення основних виробничих засобів. Суттєво зменшились, як за абсолютною сумою, так і за питомою вагою у загальній вартості необоротних активів капітальні інвестиції. Це повною мірою свідчить про низьку інноваційну діяльність та наявність дефіциту вільних фінансових ресурсів у підприємств.

Тому важливе значення в ефективності використання основних засобів відіграє оцінювання їх сучасного стану, забезпечення об'єктивного аналізу та проведення вдосконалення основних засобів виходячи із сучасних умов господарювання.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 із змінами і доповненнями.
2. Єфременко О.В. Деякі питання обліку основних засобів [Електронний ресурс] / О.В. Єфременко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2009/Economics/47688.doc.htm.
3. Панасенко А.П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку / А.П. Панасенко // Держава та регіони. – 2014. – № 3. – 407–410 с.